

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ (operational study) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ แพทย์และพยาบาลที่ปฏิบัติงานในคลินิกจิตเวช และผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่ได้รับการรักษาด้วยยาในคลินิก จิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้แก่ แพทย์และพยาบาล ที่ปฏิบัติงานในคลินิกจิตเวชจำนวน 5 คน และ ผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่ได้รับการรักษาด้วยยาและมารับบริการที่คลินิกจิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย จำนวน 86 ราย โดยกำหนดลักษณะของกลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ได้แก่ แพทย์และพยาบาล ที่ปฏิบัติงานดูแลผู้ที่เป็น โรคจิตเภทที่คลินิกจิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย ที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 1 ปี มีความสนใจและยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา และผู้ใช้บริการ ได้แก่ ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น โรคจิตเภทตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคของ ICD 10 ที่เข้ารับการรักษาดูแลที่คลินิกจิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย สามารถพูดสื่อสารและเข้าใจภาษาไทยได้ มีความสนใจและยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาดูแลในผู้ที่เป็น โรคจิตเภท 2) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้ แนวปฏิบัติทางคลินิก 3) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่เป็น โรคจิตเภท 4) แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา 5) แบบประเมินอาการทางจิต 6) แบบวัดความพึงพอใจสำหรับผู้ที่เป็น โรคจิตเภท ที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติ 7) แบบวัดความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาดูแลในผู้ที่เป็น โรคจิตเภท ประเมินโดยใช้แบบประเมินผลคุณภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิก (The Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation) [AGREE] The AGREE Collaboration, 2001) จึงไม่ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือซ้ำอีก แบบประเมินพฤติกรรม

การใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของสิรินธร เชื้อวโสธร (2545) ผู้ศึกษาได้นำไปทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการทดสอบกับผู้ที่ เป็นโรคจิตเภทที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ราย แล้วนำมา คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficients) ได้ค่า 0.91 ซึ่งเป็น ค่าที่ยอมรับได้ (Polit & Hungler, 1999) และแบบประเมินอาการทางจิต นำมาทดสอบความเชื่อมั่น ในผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย แล้วนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ผลจาก การศึกษารั้งนี้ เป็นผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการ รักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โดยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องระดับสูง ของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ก่อนการใช้แนว ปฏิบัติทางคลินิก ร้อยละ 24.42 และหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกระดับพฤติกรรมการใช้ยา ที่ถูกต้องระดับสูง ของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท เพิ่มขึ้นเป็น 73.17

2. อาการกำเริบจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น โรคจิตเภท ก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น โรคจิตเภท โดยใช้แบบประเมินจากอาการทางจิตพบผู้ป่วยมีอาการทางจิตร้อยละ 82.55 หลังการใช้ แนวปฏิบัติทางคลินิกผู้ที่เป็นโรคจิตเภท มีอาการทางจิตลดลงเหลือร้อยละ 19.51

3. การกลับมารักษาย้ำในโรงพยาบาลจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของ ผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีผู้ที่เป็น โรคจิตเภท ที่กลับมารักษาย้ำ ร้อยละ 2.71 และหลังการใช้แนวปฏิบัติไม่พบผู้ที่เป็นโรคจิตเภทกลับมารักษาย้ำร้อยละ 1.21

4. การมาตรวจตามนัดของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับ การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท มีผู้ที่เป็นโรคจิตเภท มาตรวจ ตามนัดร้อยละ 63.56 หลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีผู้ที่เป็นโรคจิตเภทมาตรวจตามนัดร้อยละ 95.34

5. วามพึงพอใจสำหรับผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่ได้รับการดูแลโดยการใช้แนวปฏิบัติทาง คลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ผู้ที่เป็นโรค จิต เภทมีความ พึงพอใจในรักษาระดับมากร้อยละ 85.37

6. ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้น้ำที่แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความ ร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท พบว่าเจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจในการใช้น้ำ แนวปฏิบัติทางคลินิกในระดับมากร้อยละ 100

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาประสิทธิผลของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

1. แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท สมควรนำไปใช้ในงานประจำเนื่องจากทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่ได้รับการรักษาด้วยยา
2. นำเสนอผู้บริหารถึงประสิทธิผลของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้เพื่อให้เกิดเป็นนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทมาใช้เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนของแนวปฏิบัติทางคลินิก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการปรับปรุงแนวปฏิบัติทางคลินิก โดยมีการทบทวนเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการ (intervention) ที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบันตามหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาและทำการทดลองใช้ต่อไป
2. ควรศึกษาติดตามการประเมินผลลัพธ์การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้เพื่อดูประสิทธิผลในระยะยาว
3. ควรศึกษาการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่มีพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาในระดับต่ำและปานกลาง